

Talmanskonferens öppen för alla ledamöter

3-002

ORDFÖRANDESKAP: D. MARTIN

vice talman

(Sammanträdet öppnades kl. 14.35.)

3-003

Utvidgning

3-004

Prodi, kommissionen. – *(IT)* Herr talman, ärade kolleger! Av alla de frågor som kommissionen och parlamentet har att ta ställning till under mandatperioden är utvidgningen utan tvekan den viktigaste: det handlar faktiskt om att återförena Europa.

Till kandidatländerna har vi givit ett dubbelt löfte: för det första har vi lovat att skapa de institutionella förutsättningar som krävs för utvidgningen; för det andra har vi lovat att driva på förhandlingarna, samtidigt som vi fortsätter att stödja de ansträngningar som samtliga kandidatländer gör inför anslutningen.

Första delen av vårt löfte skall vi hålla vid regeringskonferensen i Nice. Vi vet alla att i Nice måste vi fatta de nödvändiga besluten för att förbereda Europeiska unionen på utvidgningen, men vi vet också att med början i Nice inleds en betydligt längre process, den som leder in i Europas framtid. Det är fortfarande inte klart hur denna framtid kommer att se ut, men ni vet hur jag föreställer mig den. När jag talade inför denna församling den 3 oktober förra året, underströk jag hur stark och effektiv gemenskapsmodellen är, uppbyggd på den institutionella triangel som utgörs av rådet, parlamentet och kommissionen. Oavsett vilka reformer man vill införa, så måste de vara fast förankrade i gemenskapsmodellen. Även om debatten precis har börjat, så är det en sak som är klar: från Nice måste det komma ett positivt och ambitiöst resultat. Utvidgningen får inte vara beroende av att vi genomför andra reformer.

Andra delen av löftet är att vi skall föra förhandlingarna framåt. Därför föreslår vi i dag specifika åtgärder för att påskynda – jag upprepar, påskynda – förverkligandet av Helsingforsstrategin. Det förutsätter framför allt en noggrann analys av situationen i samtliga kandidatländer, och den analysen ingår i det åtgärdepaket som kommissionen i dag har beslutat om.

I de tretton periodiska rapporter som utarbetats av kommissionen analyseras grundligt de ansträngningar som gjorts av vart och ett av kandidatländerna under det senaste året för att uppfylla Köpenhamnskriterierna. Besluten om hur anslutningsförhandlingarna skall drivas vidare grundas på dessa rapporter.

Precis som tidigare år innehåller de periodiska rapporterna en rättvis och objektiv utvärdering av de framsteg som gjorts av vart och ett av kandidatländerna. I det syftet har kommissionen utnyttjat all den information som finns tillgänglig, inklusive den information som kommissionen fått från parlamentet och från medlemsstaterna, vilket bevisar värdet av gemenskapsmetoden.

Rapporterna beskriver kandidatländernas dagliga och konstanta engagemang, och redan tidigare har rapporterna gett viktiga impulser till kandidatländernas reformprogram genom att uppmärksamheten inriktades på de områden där behovet av ingripanden var störst.

Vårt institutionella system bidrar med andra ord hela tiden till övergången från centralstyrda, planekonomiska system, typiska för kommunistiska länder, till marknadsekonomier som är stabilt demokratiskt förankrade.

Den analys som jag i dag redovisar inför er är i stort sett positiv. När det gäller de politiska kriterierna har samtliga de länder som deltar i förhandlingarna gjort framsteg och de uppfyller numera Köpenhamnskriterierna. Det finns fortfarande vissa svaga punkter, till exempel vad gäller rättssystemets reformering och korruptionen, något som kommissionär Verheugen kommer att lämna detaljerade upplysningar om längre fram. Jag vill tacka passa på att tacka honom och alla hans medarbetare, för ett storartat arbete.

När det gäller Turkiet är det mest uppmuntrande inslaget den turkiska regeringens fasta vilja att gå vidare när det gäller mänskliga rättigheter och minoriteter. Detta är något som vi noterar med tillfredsställelse, men för att uppfylla de politiska Köpenhamnskriterierna måste avsikterna följas av handling. Det partnerskap som vi har föreslagit inför Turkiets anslutning omfattar en serie av väl definierade prioriteringar på kort och medellång sikt. Det borde hjälpa Turkiet att gå vidare på den inslagna vägen, en väg som innebär respekt för de politiska kriterierna.

Även när det gäller de ekonomiska kriterierna kan man notera framsteg. Framför allt pekar vi på de avsevärda insatser som gjorts av många av kandidatländerna när det gäller den strukturella anpassningen; för det andra har det ekonomiska klimatet generellt sett förbättrats efter kriserna i Asien, Ryssland och i Kosovo och även efter den dramatiska jordbävningen i Turkiet. Till sist en sak som är ännu viktigare med tanke på integrationen inom handeln; de ekonomiska framstegen i dessa länder är knutna till den mycket starka tillväxt som vi i dag upplever i Europeiska unionen.

Ett annat område där majoriteten av kandidatländerna har gjort vissa framsteg är införandet av gemenskapens regelverk. På vissa områden, till exempel miljö eller delar av den inre marknaden, har det skett en klar ökningstakt, medan framstegen går långsammare på andra, till exempel inom socialpolitiken. Mer oroande är det faktum att ofta har man inte byggt upp de institutioner och den administration som krävs för att tillämpa gemenskapsrätten, eller om de har byggts upp, så saknas de nödvändiga resurserna.

För att hjälpa kandidatländerna i deras förberedelser inför anslutningen har vi avsatt betydande finansiella resurser för förberedelseprocessen: varje år avsätts över 3 miljarder euro för kandidatländerna från Central- och Östeuropa inom ramen för programmen Phare, Ispa och Sapard; i år har dessutom 177 miljoner euro avsatts för Turkiet. Bidragen för Malta och Cypern är jämförelsevis blygsamma, med tanke på de båda ländernas dimensioner och ekonomiska utvecklingsnivå. Ytterligare betydande belopp har dessutom ställts till förfogande via Europeiska investeringsbanken (EIB).

Detta, herr talman, ärade kolleger, är den objektiva analysen av den väg som kandidatländerna har tillryggalagt på sin väg mot anslutningen, och av de ansträngningar som gemenskapen gör för att stödja dem i den processen.

Vilka slutsatser kan vi då dra av dessa iakttagelser?

Enligt min mening har det nu blivit dags att ge anslutningsförhandlingarna nya impulser. På det viset håller vi andra delen av vårt löfte. Men hur skall vi göra det? Framför allt genom att, i strategidokumentet inför anslutningen, föreslå en ambitiös tidtabell, där vi beskriver de steg vi måste ta för att föra förhandlingarna i hamn, vilka prioriterade frågor som måste lösas och även vilka tidsfrister som skall gälla.

Redan i förra årets strategidokument angav kommissionen att det borde bli möjligt att avsluta förhandlingarna med de länder som kommit längst i slutet av 2002. För första halvåret 2001 föreslår vi därför att man tar upp de viktigaste områdena inom den inre marknaden, till exempel den fria rörligheten för varor och kapital, bolagsrätten och rätten att tillhandahålla tjänster. Samtidigt vill vi emellertid behandla de sociala frågorna och miljöfrågorna.

Under andra halvåret vill vi följaktligen ta itu med energi, transporter, konkurrens, växt- och djurhygien, rättsliga och interna frågor. Största delen av de frågor som hör till budgeten reserverar vi till första hälften av år 2002: det blir alltså de sista frågor vi tar upp.

Vi har med andra ord fortfarande en hel del att göra.

I strategidokumentet ges samtliga medlemsstater och kandidatländer en möjlighet att lämna sina synpunkter inom de tidsfrister som anges för de olika prioriterade områdena. Detta innebär naturligtvis också att vi måste klarlägga kraven på övergångsbestämmelser som

presenterats i anslutningsförhandlingarna. Vi har redan fått över 500 förfrågningar av denna typ, till största delen naturligtvis avseende jordbruket. Vi har för avsikt att dela in dem i tre huvudkategorier: tillåtliga, förhandlingsbara, icke tillåtliga, för att sedan analysera effekterna på gemenskapspolitiken inom de olika områden som för närvarande bedrivs. I inget fall får utvidgningen skapa splittring mellan de olika länderna i Europeiska unionen.

Vi har också formulerat konkreta förslag när det gäller inledning och avslutning av de olika kapitlen, förslag som är avsedda att ge impulser som påskyndar förhandlingarna. Vår strategi anger inte vilka kandidatländer vi borde kunna slutföra förhandlingarna med före utgången av 2002, eftersom detta är en öppen tävling. Tvärtom hävdar vi med all önskvärd tydlighet principen om differentiering mellan dem och det faktum att varje kandidatland när som helst kan komma i fatt eller gå om de andra.

Vi vill med andra ord inte bestämma en kalender som är lika för alla, som för vissa länder skulle förvandlas till en tvångströja och för andra ett ouppnåeligt mål. På grundval av en realistisk, men ambitiös analys har vi i stället bestämt en tidtabell som låter oss avsluta förhandlingarna, som jag nyss sade, före utgången av 2002. Detta ger oss, i enlighet med vad som beslutades vid Europeiska rådet i Köpenhamn, en möjlighet att välkomna de nya medlemsstater som uppfyller samtliga krav för anslutning så snart Nicefördraget har ratificerats.

För att återgå till er resolution om utvidgningen som lades fram nyligen, så kommer vi att göra allt som står i vår makt för att Europaparlamentet skall kunna ge sitt godkännande till de första anslutningsförhandlingarna före valet år 2004, så att de länderna skall kunna delta. På det visat kan vi uppfylla andra delen av vårt löfte.

(Applåder)

Men förhandlingarna är inte allt, framför allt inte när vi diskuterar den historiska uppgiften att återförena kontinenten: det krävs också ett starkt demokratiskt stöd. Anslutningsfördragen måste ratificeras: denna församling är en del av ratificeringsprocessen, liksom parlamenten i medlemsstaterna, de nuvarande och de kommande.

Vi måste övertyga Europeiska unionens medborgare om fördelarna med utvidgningen, och samma sak gäller för kandidatländernas medborgare. Vi är övertygade om att utvidgningen kommer att medföra fördelar för oss alla, men vi är också medvetna om att vissa känner oro. Ett sätt att motverka den oron är att fortsätta vårt hårda arbete: snabbhet och kvalitet måste bli ledmotiv för förhandlingarna.

Men mycket av oron kan enbart skingras genom dialog, genom att prata med människor och förklara för dem vad som sker. Det är därför som vår informations- och kommunikationsstrategi hela tiden blir viktigare, och det

är här ni, som ledamöter av Europaparlamentet, spelar en avgörande roll.

Också våra grannar och våra viktigaste internationella partners måste informeras. Utvidgningen ger faktiskt större säkerhet, stabilitet och välförhållanden, inte bara åt unionen, utan också åt hela det internationella samfundet.

Herr talman, ärade parlamentsledamöter! Kommissionen har i dag haft modet att införa er lägga fram en ambitiös och realistisk strategi inför utvidgningen. Den är resultatet av gemenskapsmetoden, en metod som har varit oss till stor hjälp under det senaste halvsekle och som kommer att vara det även i framtiden, när vårt Europa blivit ännu större och ännu starkare.

(Applåder)

3-005

Talmannen. – Tack så mycket, herr Prodi. Innan jag ger ordet till Verheugen, vill jag ta upp frågan om dokumentation. Vi är mycket nöjda med den dokumentation ni tillhandahåller, men jag har fått ett besked från ordförandens sekretariat att ni i slutet av september informerade parlamentets talman om att kommissionen inte skulle översända rapporterna om förebyggande åtgärder till Europaparlamentet.

Dessa dokument är viktiga under förhandlingarna. De ger nödvändig information om de viktigaste frågorna i samband med utvidgningen. Vi har förstått att dessa dokument skall finnas tillgängliga för både medlemsstaterna och kandidatländerna; och vi är av den åsikten att om ni bestämt hävdar att de ändå skall betraktas som sekretessbelagda dokument, att parlamentet kan tillämpa förfarandet för sekretessbelagda dokument och överenskomma om att innehållet inte skall offentliggöras, i enlighet med bilaga 3 i det interinstitutionella ramavtalet, som våra två institutioner åtagit sig att följa.

Jag förväntar mig inte ett omedelbart svar från er, men jag hävdar bestämt, på parlamentets vägnar, att dessa dokument skall finnas tillgängliga för vår institution.

(Applåder)

3-006

Verheugen, kommissionen. – (DE) Herr talman, mina damer och herrar! Låt mig först gå in på det som ni just sagt, herr talman!, Det verkar som om det föreligger ett missförstånd. De rapporter som kommissionen i dag har diskuterat och beslutat om har överhuvud taget ingenting med screening att göra. Det handlar om de årliga lägesrapporterna, och dessa rapporter förmedlades omedelbart efter kommissionens sammanträde till parlamentet på elektronisk väg, och de föreligger nu i fullständigt skick, utan undantag. Alltså, med screening har det som kommissionen gjort i dag överhuvud taget ingenting att göra. Den som har berättat något om screening för er, herr talman, har förväxlat något.

Det finns naturligtvis screeningrapporter, men de är samtliga mycket gamla, och tillhör tyvärr inte kommissionen utan medlemsstaterna, som betraktar dem som konfidentiella förhandlingsdokument. Denna fråga har redan mycket ofta diskuterats med parlamentet. Jag har alltid sagt att jag accepterar parlamentets informationsbehov, och inte heller skulle ha några problem att lämna ut dessa screeningrapporter, men jag kan inte lämna ut några rapporter som inte tillhör kommissionen. Men detta har överhuvud taget ingenting att göra med dagens dokument.

Jag vill också komma med ett par kompletterande påpekanden till det som ordförande Prodi har sagt. Jag vill understryka att vi i vårt strategidokument framför allt fäster stor vikt vid att mycket strikt uppfylla det som krävs i den utvidgningsstrategi som beslutades i Helsingfors. Vi håller fast vid Helsingforsprinciperna, och vi beskriver ett sätt för att uppnå att den tidtabell som medlemsstaterna begärde i Helsingfors också kan iakttas.

Ni kan nog erinra er att det i Helsingfors sades att unionen vill vara i stånd att från och med slutet av år 2002 välkomna de första nya medlemmarna, *to welcome* heter det i den engelska versionen. Här finns det tre förutsättningar. För det första de ekonomiska – de har funnits i ett år -, för det andra de institutionella – det kommer att visa sig i Nice om dessa förutsättningar uppfylls -, och för det tredje måste förhandlingarna avslutas på ett framgångsrikt sätt.

Kommissionen har i dag lagt fram ett förslag för hur förhandlingarna skall kunna struktureras, koncentreras och organiseras så att detta mål kan uppnås med de stater som har hunnit längst och som fullständigt uppfyller alla övriga anslutningsvillkor, så att förhandlingarna under loppet av 2002 kan avslutas och så att de då kan välkomnas som nya medlemmar.

I sin analys har kommissionen uttryckligen lagt vikt vid konstaterandet att de positiva effekterna av utvidgningen redan finns, och att de inte bara börjar synas någonstans vid horisonten. De är redan gripbara. Vi konstaterar att stabila demokratier har bildats i Central- och Östeuropa. Stabiliteten i de demokratiska systemen är redan så hög att vi inte behöver befara några fler återfall i auktoritära strukturer, och jag vill uttryckligen säga att om man betänker att detta skett under några få år är det en prestation som är svårt att finna ett motstycke till i den europeiska historien.

Den väsentliga andelen av denna framgång tillkommer naturligtvis länderna själva, deras valda företrädare och befolkningen, men man måste också säga att det är helt klart att de avgörande riktlinjerna för denna process härstammar från perspektivet med det europeiska enandet. Utan det europeiska enandet skulle riktningen och målmedvetenheten för de politiska och ekonomiska reformerna inte ha varit så klara och tydliga. Vi kan mycket tydligt påvisa, och det gör vi också, att dessa reformer hänger samman med de anslutningskriterier

som fastslogs 1993 i Köpenhamn, och som specificerades närmare i Madrid 1995.

Vi har i dag alltså först lagt fram 13 lägesrapporter. Det är alltid lägesrapporter som motsvarar en mycket, mycket hög objektivitetsstandard. Jag har i dag sagt till kommissionen, och jag upprepar det här: Det kan sägas med 100-procentig säkerhet att innehållet i dessa lägesrapporter inte utsatts för något som helst politiskt inflytande vad gäller innehållet, inte heller från min sida. Inte i något enda fall har det satts upp någon politisk mall. Det har gjorts försök att påverka dem utifrån, men dessa försök har jag naturligtvis avvärjt. Rapporterna stöder sig enbart på kunskaperna hos de erfarna medarbetare som anförtratts uppdraget, och de källor som de använder sig av, för att man skall se till att den höga standarden bibehålls och rapporterna kan fylla sitt syfte, nämligen att tjäna som objektiv grund för politiska beslut i den fortsatta processen.

Talmannen har redan visat hur helhetsbilden ser ut. Jag behöver inte upprepa det. Jag vill bara säga att vi beträffande de politiska kriterierna i själva verket har ägnat särskild uppmärksamhet åt problemen med korruption och ekonomisk brottslighet, men också åt frågan om handeln med kvinnor och barn, levnadsvillkoren för romerna i en hel rad länder, och fortfarande – tyvärr, måste jag säga – situationen vid barnhem i Rumänien.

Lägesrapporten för Turkiet visar helt tydligt att Turkiet fortfarande inte uppfyller de politiska kriterierna från Köpenhamn. Vi är fortfarande oroade över den bristande respekten för de mänskliga rättigheterna och den otillräckliga respekten för minoriteternas rättigheter, och vi är oroade över den roll som armén genom det nationella säkerhetsrådet spelar i det politiska livet, och som är förankrad i författningen.

Situationen för kurderna måste förbättras. Undantagstillståndet i de återstående 4 procenten i sydost måste upphävas. Å andra sidan kan vi dock konstatera att man tack vare Helsingforsprocessen kan ana de första positiva tecknen på en politisk vilja till reformer. Helsingfors har bland den turkiska allmänheten utlöst en debatt om villkoren för Turkiets anslutning till Europeiska unionen, vilken stöder och främjar reformkrafterna inom landet.

Nu kommer det att visa sig om det partnerskap inför anslutningen som kommissionen i dag lagt fram och vidarebefordrat till rådet kommer att få ett positivt svar i Turkiet. Om svaret blir positivt, vilket jag verkligen hoppas, då skulle i själva verket den genomgripande processen med den demokratiska omvandlingen i Turkiet, som vi alla önskar oss, sättas i gång.

Eftersom detta dokument säkerligen kommer att utlösa en rad diskussioner vill jag också säga er att detta partnerskap inför anslutningen innehåller konkreta prioriteringar på kort och medellång sikt inom det politiska och ekonomiska området, och att det i sin politiska del framför allt beskriver de grundläggande

politiska reformer som är nödvändiga för att uppfylla de politiska kriterierna från Köpenhamn. Detta inkluderar de författningsenliga garantierna för yttrande- och tryckfrihet, mötesfrihet, religionsfrihet, avskaffande av dödsstraffet, stopp för utövande av tortyr, anpassning av militärens roll till spelreglerna i ett demokratiskt samhälle, upphävande av undantagstillståndet i landets sydöstra del liksom garantier för samma kulturella rättigheter för alla medborgare i landet, oavsett härkomst.

De framsteg som gjorts av de flesta kandidatländerna i deras förberedelser inför medlemskapet innebär en avsevärd förbättring av säkerhetsläget i Europa, och de öppnar en enorm ekonomisk utvecklingspotential. Vi ser redan nu en ekonomisk win-win-situation på båda sidor. Vi har utförligt ägnat oss åt de ekonomiska förbindelser som redan knutits. Europeiska unionen är i dag redan den absolut viktigaste handelspartnern för kandidatländerna. Det totala värdet för handeln har mellan 1993 och 1999 nästan tredubblats, och är uppe i 210 miljarder euro. Med en andel av 13,7 procent av EU:s hela utrikeshandel är dessa länder sammantagna den näst viktigaste handelspartnern för Europeiska unionen, efter USA, med en snabbt växande tendens. Europeiska unionens överskott i handelsbalansen 1999 gentemot kandidatländerna ligger på 25,8 miljarder euro. Förbindelserna har fortsatt att öka.

Vid utvärderingen av framstegen och uppfyllandet av de ekonomiska kriterierna från Köpenhamn kunde vi mot bakgrund av en stark tillväxt runtom i världen utgå från att ökningen av tillväxten i Europeiska unionen får en särskilt gynnsam effekt på kandidatländerna. Medan siffrorna för 1999 fortfarande påverkades av de ogynnsamma effekterna av kriserna i Asien, Ryssland och Kosovo, märker man inte längre detta inflytande på föreliggande siffror för år 2000. Den reella tillväxten för bruttonationalinkomsten kommer i de tio central- och östeuropeiska länderna sannolikt att ligga på totalt 4 procent, och i alla 13 kandidatländerna tillsammans på något under 5 procent.

Med några få undantag har den allmänna ekonomiska kapaciteten i kandidatländerna tydligt förbättrats. Den höga arbetslösheten i de flesta kandidatländerna ger dock fortfarande anledning till oro. I länder som Bulgarien, Lettland, Litauen, Polen och Slovakien, där arbetslösheten är relativt hög, bör dock strukturreformerna utgöra en solid grundval för ekonomisk tillväxt och nya arbetstillfällen.

Jag vill nu sammanfatta resultatet av utvärderingen enligt de ekonomiska kriterierna. Dessa ekonomiska kriterier känner ni till. Det handlar om följande fråga: Är ett land en fungerande marknadsekonomi? Klarar det av att hålla stånd mot konkurrenstrycket från den inre marknaden? Jämfört med förra året finns det två ändringar. Beträffande Estland, Ungern och Polen, samt med en lätt nyansering beträffande Tjeckien och Slovenien, kommer kommissionen fram till slutsatsen att dessa länder, om de konsekvent fortsätter sina reformer, redan inom en nära framtid kommer att uppfylla det

andra ekonomiska kriteriet från Köpenhamn, nämligen förmågan att klara av marknadskrafterna i unionen. Vad beträffar Litauen och Slovakien konstaterar kommissionen för första gången att de båda länderna kan betraktas som marknadsekonomier, men att konkurrenskriteriet dock kommer att kunna uppfyllas först på medellång sikt. Därigenom står dessa båda kandidatländer på samma nivå som Lettland. Bulgarien, Rumänien och Turkiet uppfyller fortfarande inte kriterierna. Bulgarien har dock gjort glädjande framsteg; i Rumänien är framstegen otillräckliga.

Nu handlar det alltså om att utforma förhandlingsprocessen, som kommer in i en ännu svårare och mer arbetsintensiv fas. Den viktigaste beståndsdelen i detta sammanhang är, som jag redan sagt, kommissionens förslag att skapa ett klart åtagande inom Europeiska unionen beträffande till vilken tidpunkt vilka frågor senast bör ha behandlats. Det ger då kandidatländerna en chans att på lämpligt sätt förbereda sig för detta och även att senast till denna tidpunkt bli klara med sina egna förberedelser. Det är alltså en stark drivkraft även för kandidatländerna att öka sina ansträngningar.

Nu gäller det att de mycket svåra substantiella frågorna inte förhalas, utan att man verkligen tar itu med dem, och till detta behöver vi denna skiss över vägen eller *road map* med ett mycket klart eget åtagande att också göra det.

Vad beträffar övergångsåtgärderna kommer det inom kort att visa sig hur snabbt vi kan lösa substantiella frågor. Vi vill redan nu börja med den enklaste kategorin med övergångsfristerna. Den vägskiss, som ordförande Prodi redan har skildrat – han har också redan sagt er vilka frågor som skall behandlas när – är en indikativ tidtabell. Indikativ betyder att enskilda förhandlingskapitel naturligtvis också behandlas i annan ordningsföljd, och naturligtvis också tidigare.

Ett viktigt nytt förslag är dessutom att vi i framtiden skall vara i stånd att avsluta kapitel preliminärt, med undantag av några få återstående punkter. Det finns kapitel med många hundra enskilda punkter, som inte kan avslutas därför att en eller två frågor fortfarande står öppna. Vi tror att vi kan strukturera förhandlingsprocessen på ett mycket klarare sätt och koncentrera oss på de viktigaste frågorna, om vi preliminärt avslutar dessa kapitel, med undantag just av de fortfarande öppna frågorna, så att man alltid har en mycket klarare överblick över var vi faktiskt befinner oss.

En ny ansats för att öppna förhandlingskapitel för de så kallade Helsingforsstaterna har också planerats. Det är nödvändigt för att dessa stater skall kunna fortsätta att hämta in förslaget. Här gäller det att kandidatländerna överlämnar sina dokument om läget så snabbt som möjligt.

Om det också, som skildrat, inte finns något fast slutligt datum för slutförandet av utvidgningen, så finns det ändå

nu ett väsentligt mycket klarare tidsperspektiv, både för medlemsländerna och för kandidatländerna, och jag vill också här än en gång säga att vi inte bör tro att vi har all tid i världen till förfogande.

Kommissionen har redan från början sagt att den i denna process vill se till att det finns en balans mellan kvalitet och tempo, att vi inte förhalar och fördröjer processen, utan tvärtom behandlar detta så snabbt som möjligt, men att vi inte heller kan göra några eftergifter vad gäller kriterierna och anslutningsvillkoren. Detta lyckades mycket bra förra året. Vi ökade tempot, och vi vann också i kvalitet, och jag tror att den strategi som beslutats i dag kommer att leda till att det fortsätter med ännu mer dynamik under de närmaste två åren.

(Applåder)

* * *

³⁻⁰⁰⁷

Brok (PPE-DE), föredragande för utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik. – (DE) Herr talman, herr kommissionsordförande, herr kommissionär! Till följd av den fråga som ordförande Martin här har ställt, vill jag nu inte gå in i en diskussion om huruvida dessa dokument är dokument om läget eller screeningrapport som ägs av medlemsstaterna, men jag vill fråga er om man inte under de närmaste veckorna kan arbeta för – inom kommissionen, rådet och parlamentet – att parlamentet får tillgång till dem. Vi bör gemensamt med rådet finna ett sätt för detta, ty eftersom vi ju konstruktivt följer processen och i slutändan också vill ratificera den, skulle det säkert vara av värde om Europaparlamentet fått fullständig information.

Jag tror att detta är en konstruktiv utgångspunkt, ty, herr Prodi och herr Verheugen, era skildringar låter vad beträffar innehåll och strategi på flera områden mycket lika det som Europaparlamentet sade i oktober. Därför konstaterar jag att det här finns en hög grad av överensstämmelse, som jag är tacksam för. Om jag har förstått det rätt motsvarar detta också tidtabellen, ty om vi har skapat förutsättningar för utvidgningsförmågan år 2002, finns det enligt den vägskiss, som ni har skildrat, även en möjlighet att avsluta förhandlingarna med de första länderna. De första avsluten skulle i enlighet med detta kunna ske år 2002, så att vårt önskemål att de första länderna skall kunna delta i valen till Europaparlamentet 2004 därmed skulle gå i uppfyllelse, om lämpliga förutsättningar skapas från alla sidor. Jag tror att det differentierade sättet att agera när det gäller konkret och fullständigt uppfyllande av alla Köpenhamnskriterier är rätt utgångspunkt, från vilken vi kan arbeta vidare. Jag tror att det finns stor överensstämmelse mellan den vägskiss, som ni har dragit upp, och vår tidtabell.

Jag vill helt kort ta upp två andra punkter. Den första punkten: Vi måste också övertyga befolkningen om denna väg. Ni nämnde att Europeiska unionens överskott i handelsbalansen uppgår till 25,8 miljarder euro. Vi bör därför gemensamt se till att också påvisa för

människorna i våra länder att utvidgningen av Europeiska unionen är förknippad med fördelar för oss själva och inte bara för kandidatländerna, nämligen med ekonomiska och opolitiska fördelar. Kanske måste vi gemensamt arbeta för att övertyga dem om det i våra egna länder.

Den andra punkten som jag vill nämna är följande: Vi bör använda dagen i dag och även diskussionerna under de närmaste veckorna i Europaparlamentet för att säga till Europeiska unionens stats- och regeringschefer att de måste vara modiga, på liknande sätt som regeringscheferna i kandidatländerna, för att driva omvandlingsprocessen i Europeiska unionen framåt och göra Nice till en framgång, ty när ni med all rätt säger att det gjorts oerhörda framsteg i kandidatländerna anser jag att vi också skall göra det möjligt för oss själva att åstadkomma det erforderliga måttet av utvidgning av det kvalificerade majoritetsbeslutet.

(Applåder)

3-008

Poettering (PPE-DE). – *(DE)* Herr talman! Jag vill för Europeiska folkpartiets grupp (kristdemokrater) och Europademokrater uttryckligen tacka kommissionens ordförande och även kommissionär Verheugen för det som de har förklarat här i dag. För vår grupp vill jag fastslå att det finns stor överensstämmelse, och det vore mycket tragiskt, herr kommissionsordförande, om vi efter Nice måste slå fast att resultatet där inte räcker för att utvidga Europeiska unionen med länderna i Centraleuropa. Ni har talat om den kommunistiska kvarlåtenskapen, vilket jag uttryckligen välkomnar.

I Nice måste man finna ett positivt och ambitiöst resultat, det har ni sagt. Detta stöder vi, och vi vill uppmuntra er att även tillsammans med kommissionär Barnier, som har vårt fulla stöd, uppträda krävande gentemot regeringarna i Europeiska unionens medlemsstater. Genom ert uttalande i dag – delvis kunde man redan tidigare läsa det i pressen, vilket jag naturligtvis beklagar, men det går väl inte att förhindra i ett pluralistiskt samhälle – har ni nu fastslagit ett datum. Fram till slutet av år 2002 skall de första förhandlingarna avslutas, och ni har uttryckligen, kommissionsordförande Prodi, accepterat idén att de första länderna bör delta i valen till Europaparlamentet år 2004. Det är en idé som kommer från vår grupp, och vi är tacksamma för att parlamentet har anslutit sig till detta och att kommissionen nu också ansluter sig.

Vi anser att utvidgningen med några länder, där förutsättningar för detta skapas, snarare bör ske snabbt än långsamt, och att de viktiga problem som skall bemästras bör lösas genom övergångsfrister. Om vi är så ambitiösa och vill avsluta det till slutet av år 2002, då ber jag kommissionen att redan nu arbeta gentemot regeringarna och de nationella parlamenten för att ratificeringsförfarandet skall påskyndas. Ratificeringsförfarandena behöver inte ta två år i medlemsstaterna. De kan med lite god vilja åstadkommas på ett år. Om vi kan åstadkomma det i Europaparlamentet på ett halvår, då kan de nationella

parlamenten säkert också klara det på ett år. Utvidgningen får inte försenas genom att förfarandena tar så lång tid i de nationella parlamenten.

Avslutningsvis två påpekanden: Jag ber kommissionen att man nu också i Nice fastslår en klar tidsram och att regeringarna gör samma uttalande som kommissionen nu gjort. För det andra stöder jag eftertryckligen det som talmannen och ordföranden i utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik har sagt: Vi som parlament – i varje fall min grupp – kommer att insistera på att vi får all information om anslutningsprocessen, eftersom vi inte vill att det skall förhandlas i några slutna rum. Parlamentet som företrädare för Europas folk och även för kandidatländernas intressen har rätt till fullständig information. Om denna information förvägras oss måste rådet ställa in sig på att vi inte kommer att släppa efter på våra krav, och också i fortsättningen med kraft kommer att göra vår mening gällande!

3-009

Barón Crespo (PSE). – *(ES)* Herr talman, herr kommissionsordförande, herr kommissionär, mina damer och herrar! Först och främst vill jag tacka kommissionens ordförande som inledde sitt anförande med att tala om Europas återförening. Jag anser att det är betydligt mer positivt – och som man numera säger tongivande – än att ständigt tala om en utvidgning. Jag tror att vi måste placera den processen i det politiska sammanhang vi befinner oss i.

Förra helgen hade vi socialister tillfälle att i Warszawa med kollegerna från kandidatländerna diskutera processens fortskridande. Jag kommer därför att begränsa mig till att ställa några högst konkreta frågor beträffande de tre dimensioner som kommissionens ordförande och kommissionär Verheugen sammanfattade processen med. För det första den politiska infallsvinkeln. Min konkreta fråga är: tror inte kommissionen att det är mer angeläget att vi lägger fram stadgan om de grundläggande rättigheterna i stället för 80 000 sidor ur gemenskapsrätten? Det säger jag eftersom det är en fråga som jag betraktar som grundläggande när det är dags att underteckna vår värdegemenskap, och jag tror att vi inför Nice tillsammans bör eftersträva att stadgan införs i artikel 6.2 i Fördraget om Europeiska unionen och vi kan också lugna våra grannar i Central- och Östeuropa vad den politiska processen beträffar.

För det andra, när det talas om finansiella åtaganden är det ständigt 3 miljarder euro som nämns, en summa som överensstämmer exakt med det belopp vi avsätter till sammanhållningen i unionen. Tror ni inte att vi i samband med processen bör göra större finansiella överväganden som inbegriper återverkningarna på hela budgeten, inklusive jordbruket, och de reformer som måste vidtas? Jag anser att även detta är av politisk betydelse.

För det tredje beträffande de horisontella frågor – brottslighet och korruption – som har lyfts fram, anser

jag att vi bör tala med dessa länder som om de vore bröder och våra kompanjoner. Vi kan inte ständigt ge dem lektioner i dessa frågor. Det är bra att vi stöder institutionaliseringsprocessen, men det är kränkande att vi ställer detta krav på dem. Vi måste säga att vi alla måste arbeta tillsammans.

Slutligen har de talat om en ny impuls i processen. Den bästa impulsen är givetvis de framgångar som kan uppnås i Nice beträffande de reformer som är absolut nödvändiga och att en ny etapp påbörjas med kraft och en europeistisk vilja.

Vad det interinstitutionella arbetet beträffar anser jag – och min grupp försvarade detta – att det viktiga är att den som förhandlar kommer och informerar och att vi därefter utarbetar vår ståndpunkt och inte så som vi hittills har gjort. Därför föreslår jag, inför de kommande sammanträdena – och jag tänker då på februari månad – att vi diskuterar detta och utarbetar en ny ståndpunkt.

3-010

Prodi, kommissionen. – (IT) Svaren kommer att bli mycket snabba, eftersom jag instämmer helt.

Det är helt klart att Nice innebär ett vägval. Ordförande Poettering framhöll att vi måste vädja till statscheferna och regeringscheferna. Men jag väddar inte bara: det är vårt jobb under den kommande perioden, ett kontinuerligt arbete, natt och dag, att se till att Nice blir en framgång. Detta är ett mycket allvarligt problem, just därför att i annat fall förlorar vi känslan av att utvidgningen är något mycket viktigt och betydelsefullt: vi förlorar själva Europatanken om Nice inte blir en framgång.

För det andra: det finns ingen motsatsställning mellan stadgan om de mänskliga rättigheterna och gemenskapens regelverk. Stadgan om de grundläggande mänskliga rättigheterna är unionens framtid och mening, meningen med själva utvidgningen; gemenskapens regelverk har skapats för att ge våra medborgare säkerhet, för att dämpa deras oro och ge dem gemensamma regler, visa att vi i ekonomiskt hänseende kan leva tillsammans utan problem och risker. Detta är två aspekter som vi absolut måste föra fram tillsammans.

3-011

Verheugen, kommissionen. – (DE) Herr talman! Barón Crespo har berört en fråga som i själva verket är mycket svår, nämligen frågan om finansieringen av hela projektet i samband med jordbrukspolitiken. Vad beträffar finansieringen vet ni att kostnaderna för utvidgningen redovisats separat i budgetplanen och är täckta fram till år 2006. Men man måste också tillägga att de utgifter för utvidgningen med tanke på jordbruket som förutses i budgetplanen är baserade på ett mycket bestämt antagande, nämligen att det system vi nu har inte kommer att tillämpas fullständigt i kandidatländerna.

Vi kan i dag inte förutsäga om detta antagande kommer att stämma fullständigt eller om det blir nödvändigt att modifiera det. Men ni kan notera följande, herr Barón

Crespo. Även jordbruksfrågan skall vi ta itu med på så vis att EU:s slutgiltiga ståndpunkt föreligger senast i mitten av år 2002. Den nödvändiga revideringen av den gemensamma jordbrukspolitiken, som förutses i Agenda 2000, kommer att påbörjas först ungefär vid denna tidpunkt. Inget hinder för utvidgningen får uppstå på grund av detta. Vi har i kommissionen diskuterat detta seriöst, och det är klart att det för oss, i denna mycket svåra situation, med å ena sidan ett reformbehov, alltså ett ändrat regelverk, och å andra sidan en dynamiskt fortgående utvidgningsprocess, bara finns en enda möjlighet att vara rättvis mot kandidaterna, och den består i att vi förhandlar om den *det* regelverk som vi har vid förhandlingstillfället, och inte väntar tills vi har en ny.

När gemenskapens regelverk förändras under loppet av förhandlingarna, och det kan man räkna med när det gäller jordbruket – åtminstone för en hel rad länder – då måste det förändrade regelverket tas med i förhandlingarna, och då måste motsvarande ekonomiska konsekvenser beräknas och i förekommande fall beslutas, om sådana ekonomiska konsekvenser uppstår. Jag vill bara säga att vi är fullständigt medvetna om detta problem, men att det möjliga beslutet i dag fattades av oss på så vis att vi inte skall vänta tills vi har slutfört frågan om jordbrukspolitiken, utan håller oss inom tidtabellen och hela tiden tar med förändringarna i jordbrukspolitiken i den löpande förhandlingsprocessen.

3-012

Haarder (ELDR). – (DA) Herr talman! Jag vill gärna på den liberala gruppens vägnar tacka för redogörelsen och för kommissionens engagemang i denna historiska uppgift. Jag vill också gärna tacka för det svar kommissionär Verheugen just gett rörande jordbrukspolitiken. Jag tyckte det var ett tydligt, bra och kraftfullt svar ... (*mikrofonstörningar*) ... vid slutet av år 2002, men, herr Verheugen, i ert strategidokument om utvidgningen skriver ni att förhandlingarna skall vara klara under första halvåret 2002. Min första fråga lyder därför: Betyder detta att man skjuter upp frågan? Det gläder mig att ni skakar på huvudet. Jag är glad att ni kan bekräfta att det inte handlar om något uppskjutande i förhållande till de tidigare målen. Men jag vill gärna höra er säga det en gång till. Vad gäller Lettland kan jag förstå att landet, från att ha varit på väg upp till den första gruppen, nu tillhör den sista gruppen. Kan vi få höra ett par ord till förklaring av detta? Jag vill också tacka för det öppna talet om kurderna i Turkiet, men jag vill i detta sammanhang gärna fråga om kommissionen har några mål eller normer för behandling av minoriteter.

3-013

Verheugen, kommissionen. – (DE) Herr ledamot! Vad beträffar frågan om de mänskliga rättigheterna i Turkiet kan jag säga att i den text vi föreslår till partnerskapet inför anslutningen tas alla dessa frågor upp, att det alltså krävs politiska, sociala och kulturella rättigheter för alla turkiska medborgare – oavsett härkomst. Jag tror också att vi kommer att få en positiv reaktion på detta.

Vad beträffar tidtabellen: Vi har inte på något ställe i strategidokumentet skrivit att förhandlingarna bör avslutas under det första halvåret 2002, utan jag upprepar än en gång formuleringen: ”Med tanke på anslutningsförhandlingarna och förberedelserna inför medlemskapet utgår kommissionen från att såvitt den i detta dokument beskrivna strategin kommer att följas på ett effektivt sätt, kommer förutsättningar att skapas för att under år 2002 slutföra förhandlingarna med de kandidatländer som uppfyller alla medlemskapskriterier.” Sedan kommer den mening som exakt återger det som sades i Helsingfors: ”... bör unionen kunna välkomna nya medlemsstater från och med slutet av 2002.” Det har aldrig funnits någon annan version, det måste vara ett missförstånd, om ni har läst att det skall ske under det första halvåret.

Jag vill inte utesluta – det är inte alls uteslutet – att det finns ett eller annat land som är särskilt snabbt och bra, som kan klara av det redan under det första halvåret 2002. Det är inte alls uteslutet. Men jag säger inte att det måste eller bör ske, utan vi säger att vi tror att vi kan klara av det under år 2002.

Beträffande Lettland: Lettland har precis samma plats som tidigare. Rapporten om Lettland kommer att visa er att just Lettland är ett synnerligen glädjande exempel. Lettlands utgångspunkt var i jämförelse med t.ex. Polen och Ungern eller Tjeckien extremt ogynnsam, och därför är Lettlands framsteg särskilt glädjande. Lettland är i glädjande takt på väg att uppfylla de ekonomiska kriterierna. De politiska kriterierna är uppfyllda.

3-014

Hautala (Verts/ALE). – (FI) Herr talman! Jag vill för det första framföra en protest över att kommissionen än en gång lyckats läcka ut detta material till sina favoritmedia och vi parlamentsledamöter och ordförandena för grupperna får sedan på morgonen läsa i tidningen vad kommissionen föreslår. Jag ber er lova att detta är sista gången. Om parlamentet lovar att diskutera någon information konfidentiellt måste även ni hålla er inom ramarna för spelets regler.

Jag vill upprepa att min grupp förbinder sig vid de målsättningar som kommissionen i detta meddelande har offentliggjort. Vi understöder starkt upprättandet av tidtabeller för målsättningarna och att man verkligen starkt förbinder sig vid dem. Vi understöder även helt den idé som framlagts i Broks betänkande, det vill säga att de första kandidatländerna är med i nästa Europaparlamentsval år 2004 och vi anser det fullt möjligt och mycket eftersträvarvärt att denna grupp består av även andra än de ursprungliga sex länderna. Man skall nämligen inte på ett onaturligt sätt dela upp kandidatländerna i olika grupper bara för att de råkar ha inflytelserika vänner bland oss. I denna uttagning får inte förekomma något favoriserande.

Jag gläds åt att ni så starkt prioriterade Turkiets människorättspolitik och jag önskar lycka till och att ni hittar de nödvändiga metoder med vilka man tar i tu med dessa frågor. Jag vill fråga er, skulle det inte nu finnas behov för en tydligare förbindelse från rådets och

medlemsländernas sida till allt det som kommissionen och parlamentet verkar förbinda sig till. Hur skulle ni beskriva rådets nuvarande inställning till hela denna utvidgningsprocess?

Ännu en kommentar beträffande finansieringen. Vi framlade redan i den förra parlamentsdebatten, att om inga länder ännu ansluter sig till unionen före år 2002 skall de medel som reserverats i budgeten för detta ändamål ändå bibehållas i budgeten och de skall kunna användas till strategier som föregår kandidatländernas anslutning. Är ni för denna tanke?

3-015

Prodi, kommissionen. – (IT) När det gäller information, så kan det mycket väl hända att det finns läckor, men i så fall sker det säkert genom spionage, eftersom *Le Monde* i går kunde rapportera att: ”Kommissionen accelererar utvidgningen” och *Financial Times* att: ”Kommissionen bromsar utvidgningen”. Kanske rör det sig om medvetet förfalskad information!

Men skämt åsido, jag ber om ursäkt om det har läckt information, något som verkligen inte är önskvärt och som strider mot vårt sätt att arbeta. På grund av komplexiteten i det förfarande som pågår, kan det ha hänt att viss information har läckt ut, men det är verkligen inget som vi officiellt har meddelat tidningarna, och inte heller gjorde vi några formella uttalanden i morse, vi höll ingen presskonferens: så snart kommissionens sammanträde var slut kom vi hit för att rapportera till parlamentet. Så om det har förekommit några informationsläckor, ber jag om ursäkt för det.

När det gäller frågan: ”Vilken är rådets inställning till utvidgningen?” måste jag svara att rådets inställning är enhälligt positiv. Men jag kan inte säga – och detta bekräftar bara det som jag redan sagt inför parlamentet – att det finns en lika stor enighet och en lika stor flexibilitet när det gäller Nicefördraget, när det gäller beslut som är av grundläggande och avgörande betydelse för utvidgningen. Jag oroar mig därför inte så mycket över att viljan att genomföra utvidgningen skulle mattas – för om sanningen skall fram så vet jag inte det – men det är tydligt att om vi inte får ett starkt fördrag, så kan det uppstå hinder för utvidgningen, även om det inte är det som är avsikten.

3-016

Wurtz (GUE/NGL). – (FR) Herr talman, herr kommissionsordförande, herr kommissionär! Tror ni att ert förslag att ta emot en liten grupp kandidatländer år 2004 kan bemöta det klimat av farlig besvikelse som visar sig i hela Central- och Östeuropa?

Min grupp, Europeiska enade vänstern/nordisk grön vänster, anser att den nya signal som verkligen skulle behövas är att göra skillnad mellan de politiska och de ekonomiska kriterierna och därmed fastställa ett tidigare stoppdatum för alla kandidatländer som respekterar de politiska kriterierna. Det innebär sannolikt de tolv länderna och jag tillägger ”inklusive länderna på Balkan”, i dag. När de väl blivit medlemmar måste vi

självfallet diskutera med dem när det gäller frågorna om övergångsperioder, särskilda undantag och olika stöd. Det handlar alltså om att först och främst ge denna politiska signal. Det var den första frågan jag ville ställa.

Jag har en andra fråga, som blir mycket kort, och eftersom vi har ont om tid får ni gärna, om ni vill, svara med ja eller nej: kan ni för det första säga mig om ordet "kurdisk" som ni uttalade här återfinns i er text? Och finns för det andra i er text kravet på tillbakadragande av de turkiska ockupationsstyrkorna på Cypern?

3-017

Prodi, kommissionen. – (IT) Jag svarar helt kort på den första av de tre frågorna, och därefter kommer kommissionär Verheugen att besvara de övriga.

Det är svårt att skilja den politiska delen från den ekonomiska. Vi har lovat att bedöma situationen land för land, men på ett syntetiskt vis. Ett land blir medlem av unionen av eget intresse – med alla sina delar, hela sitt samhällsliv, hela samhället – och det vi måste göra är att se till att bedömningen sker så snabbt som möjligt. Flera gånger har vi ställts inför problemet att dela på pelare och olika frågeställningar, men, jag upprepar, detta är ingen ekonomisk förhandling. Detta är en stor händelse: kandidatländerna skall sätta sig i samma parlament, delta i samma politiska liv, vi skall delta i samma inre ekonomiska marknad. Att skilja dessa olika delar åt blir enligt min mening komplicerat och det gör att kandidatländerna förlorar den stora helhetsvisionen, känslan av den historiska förändring som de står inför när de väljer att bli medlemmar av vår union.

3-018

Verheugen, kommissionen. – (DE) Vad beträffar begreppet "kurdisk" måste jag säga att jag inte har gått in i denna meningslösa diskussion. De turkiska uttrycken för det kurdiska språket låter helt annorlunda än "kurdisk". Vi har därför sagt att det inte bara är kurder i Turkiet vars situation vi är bekymrade över, och att vi begär av Turkiet att man garanterar samma rättigheter på alla levnadsområden för alla turkiska medborgare, oavsett härkomst och modersmål. Det är det uttryck som vi använder i partnerskapet för anslutning. I den regelbundna rapporten, vars analys partnerskapet inför anslutningen stöder sig på, där vi beskriver läget, är det naturligtvis fullständigt klart att vi måste kalla kurderna för kurder och det kurdiska språket för ett kurdiskt språk. Där beskriver vi ju hur situationen är, och jag kan ju inte säga att ett språk inte får användas i radio, utan att det finns ett namn för detta språk. Det är självklart att vi här säger att det är en kränkning av de mänskliga rättigheterna att det inte kan finnas radiosändningar på kurdiska, och vi begär att detta ändras, och det finns också många andra exempel.

3-019

Dell'Alba (TDI). – (IT) Herr talman! Jag har begärt ordet som företrädare för de italienska radikala ledamöterna i min grupp.

Ordförande Prodi! I ert allmänpolitiska uttalande i Strasbourg för några veckor sedan fick ni uppriktiga applåder från majoriteten av de europeiska ledamöterna

när ni kraftfullt hävdade kommissionens roll i det europeiska konstruktionsarbetet, i samband med utvidgningen, vid förhandlingarna i Nice; i det sammanhanget gjorde ni även, med viss politisk polemisk udd – något som Europaparlamentet gjort sedan länge – anspråk på rollen som herr GUSP, rollen som samordnare av utrikespolitiken.

I dag – och detta är ingen marginell fråga, jag kommer genast till frågans kärnpunkt – när Amerika med ett par hundra rösters övervikt skall bestämma om Bush eller Gore vinner, så inleder *Agence Europe* dagens nummer med att säga: "Nu är det klart: det blir en kommissionär per land, det blir trettio eller trettiotvå kommissionärer" – och på det viset avgörs frågan om utvidgningen – och man anger till och med att kommissionen håller på att arbeta med ett förslag om att införa dessa trettio kommissionärer.

Men hur skall vi förena dessa båda aspekter? Finns det inte en risk att vi dessvärre, i utvidgningens namn – och utvidgningen är en skyldighet, som Barón påpekade – i den europeiska enhetens namn fullständigt tappar tråden i gemenskapsmetoden och börjar närma oss ett europeiskt råd nummer två, i vilket det skulle bli svårt för er, herr ordförande, att hävda de maktbefogenheter som ni hävdade i oktober och som i dag riskerar att drunkna i denna struktur, något som enligt min åsikt är mycket farligt för kommissionen och för unionen?

3-020

Prodi, kommissionen. – (IT) Låt oss först ta frågan: "en kommissionär per land". Det finns naturligtvis ännu inga beslut i frågan, men jag måste klart och tydligt säga att denna fråga har framkommit i samtalen med de flesta medlemsstaterna och det är i dem – och framför allt i de länder som, med en gemensam men föga vetenskaplig terminologi kallas för "mindre länder" – som detta anses vara en garanti för en kraftfull närvaro i kommissionens olika organ.

Men jag måste få säga att ett sådant resonemang är inte helt oförenligt med en stark och effektiv kommission, under förutsättning att man ger ordföranden de befogenheter som är normala för den organisationsroll som kommissionen spelar. Att kommissionen skulle bestå av 28-30 medlemmar – något som kommer att ske först i en avlägsen framtid – är verkligen ingenting som hindrar dess effektivitet, om det finns frihet att organisera den på det lämpligaste och mest effektiva sättet. Jag ser inget motsatsförhållande här. Men det är tydligt, Dell'Alba, att de villkoren ingår i ert resonemang, dvs. de pekar direkt på de krav som framfördes den 3 oktober i Strasbourg, de ligger i linje med denna inriktning som inte har ändrats ett dugg. Låt mig tvärtom påminna om att i mitt meddelande till er om problemet post-Biarritz, så underströk jag med stark oro – och uppriktigt sagt är det min skyldighet att göra det – att efter Biarritz, där det gjordes stora framsteg i samband med förberedelserna inför Nice, så har det framkommit liksom en ångslan, en gradvis återhållsamhet. När det gäller denna fråga måste vi insistera, vi måste ta upp de verkligt känsliga aspekterna som övergången till kvalificerad majoritet, det förstärkta

samarbetet, röstviktningen: detta är grundläggande, viktiga frågor, men målen kan nås – som sagt, till och med ganska enkelt – med en kommission som har en kommissionär per land, så länge det finns en möjlighet att organisera och en struktur som anpassas för de aktuella kraven och under förutsättning att kommissionen får den nödvändiga friheten och flexibiliteten.

Den andra frågan som ni tog upp, Dell'Alba – kommissionens herr GUSP – gäller något mycket viktigt. Det gäller inte så mycket mig personligen, eller Solana – som jag på nytt vill förtydliga min stora uppskattning av – utan snarare post-Prodi och post-Solana, men det står helt klart att frågan om en herr GUSP i kommissionen framstår med all önskvärd tydlighet: utan honom kan vi inte tala med den enda stämman som alla förväntar sig av oss och det skulle strida mot de mål vi ställt upp och de krav som Europas folk ställer på oss.

(Applåder)

3-021

Bonde (EDD). – (DA) Herr talman! Jag uttalar mig för och om demokratiernas och mångfaldens Europa. EU uttalar sig med klaven tunga om utvidgningen. Ansökarländerna får ständigt beskedet att de kan bli medlemmar om ett par år. De skall först bara kassera sina egna lagar och kopiera 26 000 Brysseldokument. Men om utvidgningen skall lyckas, måste EU gå igenom en bantningskur och som varje modern verksamhet fokusera på det man är bäst på, det som vi inte själva kan klara i medlemsstaterna, dvs. det gränsöverskridande.

I Danmark har det nu hållits fyra folkomröstningar där väljarna fick veta att om de bara röstade ja, så skulle EU kunna utvidgas med ansökarländerna. Nu kommer det alltså ett Nicefördrag i december, då vi återigen kommer att få veta att om vi bara godtar ett nytt antal majoritetsbeslut, så kommer EU att utvidgas. Och efter Nice kommer man att säga att om vi bara godkänner en ny EU-författning år 2004, så kommer det att öppnas upp för medlemskap. Vi kan inte behandla väljarna och medborgarna i ansökarländerna på detta sätt. I och med murens fall har vi fått en chans att skapa ett Europa för alla. Den chansen får vi inte missa. I praktiken blir det antagligen så, är jag rädd, att man bara öppnar upp för länder som Ungern, Slovenien och Tjeckien, kanske fr.o.m. år 2006, medan de fattigare länderna, eller ett stort land som Polen, hålls utanför i många år till.

Man säger att Nicefördraget är nödvändigt med hänsyn till utvidgningen, men det är ju allmänt känt att detta är felaktigt, önskemålet om fler majoritetsbeslut har varit en ständig punkt på alla regeringskonferenser och är metoden för att omvandla ett statsförbund till en förbundsstat. Majoritetsbeslut kan dölja problemen, men inte avlägsna dem. Majoritetsbeslut avlägsnar inte skillnaden mellan rik och fattig. De avskaffar däremot den flexibilitet som är förutsättningen för att kunna förena mycket rika och mycket fattiga länder i en gemenskap. Jag läste i går i *EU Observer* om en färsk opinionsundersökning i Estland. I detta land är nu en

majoritet emot medlemskap. Det är en stark påminnelse om att EU:s styrelseform inte är så attraktiv som de flesta här tror, och det borde få oss att genomföra reformer med öppenhet, närhet och demokrati, i stället för ökad centralisering och byråkrati. Det bör ge anledning till eftertanke och en behövlig bantningskur. Och så min fråga: Kan vi få ta del av alla dokument från förhandlingarna?

3-022

Prodi, kommissionen. – (IT) När det gäller frågan i dess inskränkta mening, så kan jag säga att jag tillsammans med Europaparlamentet och rådet arbetar med all kraft för att försöka hitta ett sätt att få fram alla dokument till parlamentet. Naturligtvis finns det inte från min sida några förbehåll i denna fråga, snarare en vilja att detta verkligen skall ske. Jag lovar att hålla detta löfte, just för den typ av historiska operationer som ni beskriver, för jag anser att parlamentet skall engageras i största möjliga utsträckning.

Men låt mig kommentera en sak i ert anförande. Jag tror inte att de svagare nationerna tar skada av att bli en del av Europeiska unionen. Erfarenheterna i det förflutna pekar på att det är de mest perifera länderna som har gjort de största framstegen. Det räcker om vi för en klok ekonomisk politik, och därvid undviker drastiska lönejusteringar eller andra operationer av den typen. Jag tror att detta är en situation av typen *win-win*, som man säger på engelska, dvs. en process där alla länder tjänar något. Jag ser faktiskt ingen anledning till oro på den punkten. Och det är detta som är det storslagna med det arbete som utförs av kommissionär Verheugen och av alla dem som är involverade i denna mycket svåra process: storheten i detta arbete ligger just i att se till att dessa länder, med hjälp av sina institutioner och genom att de inrättar instrument som liknar våra, får en chans att förvandla sin svaghet till styrka. Det är detta som är anslutningsprocessen.

Jag förstår dessutom mycket väl resonemanget om de tusentals förordningarna: jag vet mycket väl att ofta är vi pedantiska byråkrater, men det är nödvändigt; det är nödvändigt om de här länderna i morgon skall kunna ta ett språng framåt. Jag tror att man senare kommer att förstå meningen med allt detta. Jag måste också få säga att storheten i den process som pågår blir man varse genom att delta i ett sammanträde i parlamentet i något av kandidatländerna. De anstränger sig verkligen för att anpassa sig till dessa tusentals förordningar – som ni säger – inte som när man genomför en rent byråkratisk operation utan med insikten att detta är det konkreta instrumentet för att förändra historien. Och jag tror att de har rätt i det.

* * *

3-023

Titley (PSE). – (EN) Herr talman! Det vi hört i dag utgör ett genombrott för kommissionens engagemang i samband med utvidgningen. Jag välkomnar detta och hoppas bara att rådet kan följa i kommissionens spår.

Detta är ett viktigt projekt och det är viktigt att det genomförs på rätt sätt. Ett av ansökarländerna har ständigt fått höra av politiker i vissa medlemsstater, och i bland även av talesmän för kommissionen, att den första utvidgningsvägen omöjlig kan ske utan dem, och att utvidgningen måste vänta till de är redo.

Kan ordförande Prodi i dag kategoriskt säga att alla länder kommer att bedömas på ett likvärdigt sätt; att de endast kommer att betraktas som redo för ett medlemskap när de kan genomföra och verkställa gemenskapslagstiftningen, och att det inte kommer att ges några fördelar till något land och att inget land kommer att diskrimineras?

3-024

Podestà (PPE-DE). – (IT) Jag gratulerar, herr ordförande, kommissionär Verheugen, till kommissionens beslut.

Mitt inlägg avser två frågor, som jag skall kommentera snabbt. Den första gäller den allmänna opinionen. Vi har verkligen stora svårigheter när det gäller att för våra medborgare förklara de fördelar som kan uppkomma ur utvidgningen och varför vi gör vissa val. Jag tror att det behövs resurser – men verkliga resurser – i detta syfte och omröstningen om euron i Danmark har verkligen fått oss att inse att det inte alla gånger kommer att bli lätt att förklara vissa val. Jag tror också att, i enlighet med vad som anges i Amsterdamfördraget, de nationella parlamenten, vid sidan av Europaparlamentet, borde vara mer engagerade.

För det andra: vi måste också ställa våra egna hus i ordning för att ta emot dessa nya länder. Om det bara kommer med sex länder till – det är en ren hypotes – så måste vi förmodligen gå från elva till sexton officiella språk. Även ur den synpunkten måste vi förstå att tiden är kort och att det krävs resurser.

3-025

Ludford (ELDR). – (EN) Herr talman! Verheugen fick en specifik fråga av Haarder och Wurtz om kurderna nämndes i anslutnings- och partnerskapsdokumentet med Turkiet. Han undvek frågan när han svarade Haarder och förlöjlade den när han svarade Wurtz.

Som samordnare för det kurdiska nätverket i parlamentet och som någon som engagerar sig när det rör den turkiska anslutningen, när de nödvändiga reformerna säkrats, kommer jag att ställa frågan en gång till: Hur kan det vara rätt att kommissionen i återkommande årliga framstegsrapporter betonar den särskilda diskriminering som kurderna utsätts för, men inte lyckas att nämna det kurdiska folket alls i det anslutnings- och partnerskapsdokument i vilket man anger målen för reformen? Är inte misslyckandet med att nå en politisk lösning där man tar hänsyn till den kurdiska identiteten den enskilt största orsaken till varför Turkiets brott mot de mänskliga rättigheterna är så omfattande? Innebär misslyckandet med att nämna kurderna att kommissionen faktiskt inte menar allvar när det rör den turkiska anslutningen?

3-026

Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Herr Prodi! Ni talade om att ni är beredd att ställa all dokumentation till förfogande för parlamentet. Har jag förstått det rätt, att förslaget om de gemensamma ståndpunkterna i framtiden också kommer att ställas till förfogande för parlamentet och att vi på så vis också kan ta del av de fortsatta förhandlingarna, vilket vi hittills inte kunnat göra? Stämmer det att det hittills inte har funnits några substantiella förhandlingar, och när skall sådana substantiella förhandlingar påbörjas?

3-027

Prodi, kommissionen. – (IT) Låt mig svara som hastigast: för det första förekommer det absolut inte vare sig favörer eller i förväg uppgjorda rangordningslistor, ni kommer snarare att få se att de listor som gäller för i år, och som bara är utkast, säkert kommer att ändras radikalt under nästa år, för det kommer att bli en ädel tävlan bland de olika kandidatländerna, en tävlan som har inletts just därför att de har sett att kommissionen inte har förutfattade meningar. Jag hoppas att en stor grupp länder skall nå ända fram, även om de problem som nämndes av Podestà är reella: antalet språk kommer att utökas, men det vet vi, detta är något som vi varit medvetna om från början.

När det gäller dokumenten har jag lovat att jag skall se till att så många som möjligt kommer fram till parlamentet. När det gäller de dokument som vi inte har tillgång till, så kan jag naturligtvis inte lova att lägga fram dem, men jag har lovat att begära en så stor öppenhet som möjligt från rådets sida gentemot parlamentet. I övrigt kommer jag att göra det ni begär.

3-028

Verheugen, kommissionen. – (DE) Jag vill gärna än en gång gå in på Titleys fråga, eftersom det ger mig möjlighet att säga något som ligger mig mycket varmt om hjärtat. Jag ber er enträget om att den rangordning eller den skenbara rangordning som gjorts vid bedömningen av de ekonomiska kriterierna inte skall förväxlas med till exempel en rangordning i fråga om mognaden inför anslutningen. Det är ett enda kriterium för väldigt många, och om ni vill få veta av mig vilka som närmar sig anslutningsmognaden måste jag i princip ge er samma svar som förra året: De sex länder som vi påbörjat förhandlingsprocessen med ligger fortfarande mycket nära varandra, så nära varandra, att jag i fråga om anslutningsmognaden mellan dessa sex länder inte vill göra någon differentiering.

Malta har hämtat in väldigt mycket, vilket inte är särskilt underligt, eftersom Malta redan gjort väldigt mycket i en tidigare process. Det vore helt felaktigt att på grund av bedömningen av de ekonomiska kriterierna nu exempelvis bilda grupper och säga: Nu har vi en första grupp, den kommer först, en andra grupp, osv., utan det är bara en måttstock för väldigt, väldigt många, och den får inte locka till detta missförstånd.

Vad beträffar den allmänna uppfattningen innehåller dokumentet en utförlig del om kommunikationsstrategin. Detta diskuterar vi tillsammans med parlamentet. Strategin som sådan – den finansiella och

organisatoriska ramen – har beslutats. Vi diskuterar för ögonblicket med er hur medlen skall frigöras. Som ni vet har 150 miljoner euro avsatts för fem år. Jag är ense med ordföranden för utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik om att vi skall anslå dessa medel så att det uppstår synergieffekter mellan kommissionen och Europaparlamentet å ena sidan, och de nationella parlamenten och regeringarna i medlemsstaterna och kandidatländerna å andra sidan. Vi vill här ha ett nära samarbete. Vad gäller uppfyllandet av innehållet i kommunikationsstrategin är detta i stor utsträckning avslutat, och vi kommer planenligt att kunna starta med att genomföra denna strategi i början av nästa år.

Ni kan inte förleda mig till att inlåta mig på en diskussion som inte ger någonting politiskt och som är helt betydelselös. För min del handlar det inte om några som helst namn eller beteckningar, utan om fakta, om de problem som måste lösas, och vart och ett av de problem som vi ser i Turkiet och som måste lösas i Turkiet har tagits upp i partnerskapet inför anslutningen, och detta har gjorts så klart och tydligt att det inte kan uppstå några missförstånd.

Det stämmer inte, det som Schroedter sade, att det hittills inte har förts några substantiella förhandlingar. Tvärtom. Jag måste också här försvara dem som för dessa förhandlingar. Jag skulle gärna vilja veta vad vi har gjort i tre år! Under dessa tre år har utomordentligt svåra och substantiella kapitel redan slutförts. Det faktum, att de redan kunnat avslutas, betyder ju inte att det inte har förts några seriösa förhandlingar. De innebär en förhandlingsframgång, och det är allt som jag kan säga om det.

3-029

Wiersma (PSE). – (EN) Herr talman! Jag uppskattar verkligen den dynamik som kommissionen uppvisade när den började förra året, och dess aktuella förslag är ytterligare ett tecken på denna dynamik. Jag har en fråga: När kommissionen säger att de hoppas kunna slutföra förhandlingarna med de starkaste länderna före slutet av år 2002, inkluderar denna kategori en företrädare från den s.k. Helsingforsgruppen.

3-030

Flemming (PPE-DE). – (DE) Herr talman! Österrike och Tjeckien har kommit överens om att be kommissionen om hjälp för att fastställa hur säkert kärnkraftverket Temelin är. Har ni redan fört överläggningar om detta? När och på vilket sätt kommer ni att lämna hjälp?

3-031

Plooij-Van Gorsel (ELDR). – (NL) Herr talman! Varken ordförande Prodi eller Verheugen har talat om euron. Däremot har de talat om den inre marknaden. Slutkapitlet i den inre marknaden är naturligtvis euron. Min fråga är nu om ni dessutom överlägger med Europeiska centralbanken om dessa nya medlemsstaters tillträde till den ekonomiska och monetära unionen och det därpå följande införandet av euron. Anledningen till min fråga är att jag undrar om samma konvergenskriterier gäller för de nya medlemsstaterna

som för de ursprungliga 15 medlemsstaterna. Det är ju så att den monetära unionen nu befinner sig i ett helt annat stadium än 1998 då våra växelkurser låstes till varandra. Därför undrar jag om ni inte måste diskutera med ECB om andra kriterier eventuellt är nödvändiga för att garantera värdebeständigheten hos euron. Detta skulle jag gärna vilja få ett svar på.

3-032

Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). – (DE) Herr talman, ordförande Prodi, kommissionär Verheugen! Ni har visat på problematiken med harmoniseringen av jordbruket. Europaparlamentet har i sin rapport om utvidgningen krävt att de kompensationsstöd, som är och redan från början varit omtvistade, och som har lämnats för att kompensera de prissänkningar som har skett här i EU, att dessa kompensationsstöd bör förhandlas med kandidatländerna till förmån för höjningar av strukturmedlen. Ni känner till länderna, ni har nu varit i Polen. Vi vet alla vad som är nödvändigt där. Det handlar inte om att sprida pengar vitt och brett, utan om att sätta in dessa pengar målinriktat och strategiskt. Ni påpekade problematiken med tidpunkten. Men ni sade att vi år 2002 är färdiga med förhandlingarna. Det betyder alltså ännu inte att de är framme. Möjligen kan ju ratificeringen förskjutas, och då är vi framme i den nya reformen. Detta borde man åtminstone beakta i samband med detta problem och möjligen lämna det öppet.

Den andra punkten: Den institutionella fördjupningen i Nice. Det är oomtvistat att vi säger att allt som beslutas i rådet med majoritetsbeslut också bör tas med i medbeslutandet. Jag befarar att det på jordbruksområdet åter kommer att göras ett undantag. Där beslutar vi med majoritet, men man lyckas utan vidare återigen med att i Nice avlägsna jordbruksområdet från medbeslutandet, trots att denna formel kanske kommer att antas generellt. Även här vill jag be om att kommissionen är vaksam och gör det den skall i den frågan. Kommissionens ståndpunkt är klar, att det här också måste utövas tryck. Det görs på utmärkt sätt av våra företrädare.

3-033

Prodi, kommissionen. – (IT) Inget hindrar att också företrädare för Helsingforsgruppen ingår i den första gruppen, men det blir svårare för dem, eftersom de startade senare. Jag instämmer därför till fullo i det som kommissionär Verheugen sade nyligen: det är inte så mycket man kan göra, så många månaders skillnad påverkar hastigheten kraftigt. Men jag måste säga att även i andra gruppen finns det länder där det går mycket, mycket snabbt.

En annan fråga: euron. I den här fasen talar vi inte om euron, utan om alla de övriga kriterierna. Frågan om euron är en fråga som vi för tillfället kan lämna därhän. Det står helt klart att om vi tänker oss en framtida anslutning till euron för de här länderna, så gäller samma regler som gäller för våra egna länder, just av den anledning som ni angav, Plooij-van Gorsel, för att vi skall kunna försvara vår valuta kraftfullt och seriöst. Men, jag upprepar, detta är inget problem för dagen.

3-034

Verheugen, kommissionen. – (DE) Som ett personligt påpekande till herr Wiersma vill jag säga följande, men det är mycket personligt: Jag skulle nog bli mycket besviken om bara ett land ur Helsingforsgruppen skulle klara av att bli färdigt under år 2002. Jag skulle bli mycket besviken om det bara skulle lyckas för ett land, och jag tror också att det är möjligt för flera länder. Men alla dessa överläggningar som vi har här – jag måste återigen säga detta – den största delen av beslutet om vilken tid det skall ta ligger inte hos oss. Vi beslutar bara om det till en relativt liten del, och det kommer till allra största delen att beslutas i kandidatländerna, det får vi aldrig glömma bort!

Beträffande Temelin: Jag har under en rad veckor i denna fråga varit i mycket nära och bra kontakt – i grund och botten måste jag säga – med de tre ifrågavarande regeringarna, men naturligtvis väsentligt mer intensivt med de tjeckiska och österrikiska regeringarna än med den tyska, där jag av förståeliga skäl också som person måste vara något förbehållsam. Jag är inte så missnöjd med utvecklingen som det skulle kunna förefalla, när man betraktar sakernas nuvarande tillstånd. Dialogen har kommit i gång, och de första resultaten har också redan visat sig. De senaste dagarna, alltså i går och i förrgår, kunde jag i direktkontakt med personer i spetsen för de båda regeringarna konstatera att det fortfarande finns beredvillighet till en dialog och även till ett enande.

Situationen är för ögonblicket något problematisk eftersom gränblockaderna inte upphörde redan under veckoslutet – det har gjort den tjeckiska sidan besviken, för att nu uttrycka sig försiktigt. Men även på den österrikiska sidan har det funnits besvikelser. Jag utgår från att vi inom mycket kort tid även officiellt kommer att kunna återuppta samtalstråden. Substantiellt kan jag bara säga att kommissionen beträffande förslag som den möjligen kommer att lägga fram – det är ännu inte beslutat huruvida det skall göras, och det beror också på om de berörda staterna överhuvud taget önskar att kommissionen lägger fram förslag...

(Tillrop)

Nej, kommissionen har ännu inte ombetts av båda sidor att lägga fram förslag. Den tjeckiske utrikesministern ringde mig i går uttryckligen för att säga att vi ännu inte har ombetts göra detta, ännu inte! Det kan ju fortfarande ske. Vi förbereder oss ju redan. I så fall måste detta stödja sig på arbetena i *Atomic Questions Group*. Såvitt jag vet läggs i dag rapporten fram i *Atomic Questions Group* om säkerhetsstandarden i öst- och centraleuropeiska kärnkraftverk, inklusive en rapport om Temelin, som gjorts av den tyska reaktorsäkerhetsmyndigheten.

Innan jag nu alltså kommer med några som helst ytterligare tillkännagivanden, torde ni förstå att jag nu först vill läsa denna rapport för att se vilka resultat man där kommer fram till. Det kommer förmodligen att äga rum samtidigt. Jag skall gärna komma tillbaka till detta, men mitt helhetsintryck är att förståelsen har ökat på båda sidor, i varje fall förståelsen på den tjeckiska sidan

för att grannarna har ett utvecklat behov av information. Denna förståelse är i varje fall i dag betydligt starkare än den var för bara några få veckor sedan. Jag ber om ursäkt för att jag, mot min vana, här har uttryckt mig något oklart, men det ligger i sakens natur, eftersom samtalen pågår.

Vad beträffar jordbruksområdet, herr Graefe zu Baringdorf, kan jag bara bekräfta det som jag redan ofta sagt er, även i utskottet. Vilket system av kompensationsstöd som än kommer att finnas, om det kommer att finnas något: Det får inte vara ett system som leder till direkta inkomststöd, utan det måste vara ett system som grundläggande förbättrar jordbruksstrukturen, alltså strukturen på landsbygden, med målet att till exempel i Polen erbjuda de talrika personer som har jordbruk som en bisyssla, men som ändå inte har något annat riktigt arbete, yrkesmässiga alternativ på landsbygden. Vi har inte heller något intresse av att ytterligare främja urbaniseringen. Landsbygdens livskraft måste bibehållas. Vi är fullständigt överens i denna bedömning.

3-035

(Sammanträdet avslutades kl. 16.10.)